

WIERINGA ADVOCATEN

Herengracht 425-429
1017 BR Amsterdam
T: [+31] (0)20 - 624 68 11
F: [+31] (0)20 - 627 22 78
I : www.wieringa.nl
B: F. van Lanschot Bankiers
63.25.75.255 t.n.v.
Cliëntengelden Wieringa Advocaten

PER E-MAIL: Martijn.Hoogewerf@haarlemmermeer.nl

Aan Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG HOOFDORP

S.A.B. Boer, advocaat
T: [+31] (0)20 - 531 30 25
E: boer@wieringa.nl

Onze/Our ref.:
29125/sb

Uw/Your ref.:
12.0451158

Amsterdam,
27 augustus 2012

Inzake: Partij voor de Dieren/advies

Geacht college,

Namens Partij voor de Dieren dien ik hierbij zienswijzen in tegen uw voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom voor twee spandoeken langs de A4.

De Partij voor de Dieren is het niet eens met dit voornemen tot handhavend optreden, om de volgende redenen.

1. In het concept besluit wordt bij de 'belangenafweging' vermeld dat uw college door een andere politieke partij is geattendeerd op 'deze overtreding'. Er zijn volgens het conceptbesluit raadvragen gesteld over 'illegale reclame-uitingen' langs de A4, waarbij de politieke partij in kwestie aan uw college heeft gevraagd om handhavend optreden. Uw voornemen heeft dan ook overwegend een politiek karakter. Waar uw college bij de vorige verkiezingen in 2010 nog het argument 'strijd met de pachtovereenkomst' aangreep als reden voor handhaving, wordt nu het argument 'strijd met het bestemmingsplan' opgevoerd. De werkelijke reden voor handhaving is echter van politieke aard, zoals ook duidelijk blijkt uit de veel te korte begunstigingstermijn. Deze korte begunstigingstermijn heeft duidelijk niets met 'goede ruimtelijke ordening' of enig bij handhaving van het bestemmingsplan te dienen belang te maken, maar met de aankomende verkiezingen: de andere politieke partij wil blijkbaar niet dat het spandoek er dan nog hangt.
2. Door de raad is kennelijk gesproken over een 'overtreding' en 'illegale reclame-uitingen'. Het college had dit vooroordeel echter niet als uitgangspunt mogen nemen. In het concept besluit spreekt het college consequent - maar ten onrechte - over 'reclame-uitingen', waarmee kennelijk wordt bedoeld op handelsreclame. Het gaat hier echter niet

om handelsreclame, maar om een oproep tot steun aan een politieke partij, dus ideële reclame. Dat is geen handelsreclame in de zin van art. 7 van de Grondwet.

3. In het concept besluit wordt gesteld dat het vigerend bestemmingsplan het plaatsen van reclame onmogelijk maakt. Dit zou strijdig zijn met de bestemming "Agrarische doeleinden II". Deze interpretatie lijkt mij onjuist. In het bestemmingsplan (binnen geen van de vigerende bestemmingen) is niets bepaald over ideële reclame. Dit betekent echter niet dat ideële reclame overal is uitgesloten, in tegendeel. I.c. gaat het om tijdelijke spandoeken met een oproep tot steunbetuiging aan de Partij voor de Dieren. Een dergelijk gebruik is ondergeschikt aan en in elk geval niet in strijd met de bestemming "Agrarische doeleinden II". Zou dat wel zo zijn, dan zou ook moeten worden geconcludeerd dat het bestemmingsplan onverbindend is wegens strijd met (onder meer) artikel 7 van de Grondwet: er zou dan immers een algeheel verbod op ideële reclame gelden voor het gehele plangebied. Hoe dan ook zou voor beide spandoeken – voor zover dat nodig zou zijn – een tijdelijke omgevingsvergunning verleend kunnen, aangezien de spandoeken onmiskenbaar voorzien in een tijdelijke behoefte. Het staat dan ook niet vast dat de spandoeken strijdig zijn met het vigerende bestemmingsplan.
4. Voorts wordt in het bestreden besluit gesteld dat de spandoeken zijn gemaakt van aluminium frames en dat hiervoor een omgevingsvergunning voor bouwen nodig is (art. 2.1 lid 1 sub a. Wabo). In vaste rechtspraak van de Afdeling wordt de volgende definitie voor 'bouwwerken' gehanteerd: "elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren. Het gaat hier weliswaar om een constructie van enige omvang, maar de constructie is niets meer dan een tijdelijke steiger, bedoeld om na enkele weken weer te worden afgebroken. De vraag is dan ook of de constructie überhaupt als bouwwerk is aan te merken, en zo ja of voor het bouwwerk een omgevingsvergunning nodig is: voor tijdelijke bouwsteigers is dat in beginsel niet het geval, daarmee is deze steiger vergelijkbaar.
5. Het voorgaande wordt miskend in de overwegingen van het college omtrent legalisatie, waardoor de ernst van de gestelde overtreding veel te zwaar is aangezet. Het college miskent dat – voor zover er al sprake zou zijn van strijd met het bestemmingsplan, wat wordt betwist – hoe dan ook kan worden volstaan met een tijdelijke omgevingsvergunning. De verwijzing naar de bepalingen over handelsreclame in de Welstandsnota missen doel aangezien het hier niet om handelsreclame gaat. Voor zover in de Welstandsnota maatvoering is opgenomen, is een dergelijke bepaling onverbindend aangezien niet de Welstandsnota maar het bestemmingsplan bepalend is voor de stedenbouwkundige randvoorwaarden.
6. De door het college genoemde mogelijkheden voor het gebruik van openbare ruimte tijdens de verkiezingscampagne zijn hier niet aan de orde. De Partij voor de Dieren maakt hier geen gebruik van openbare ruimte, het gaat om een perceel dat in particulier

eigendom is. Het argument van het college, dat de openbare ruimte te beperkt is voor alle partijen die deelnemen aan de verkiezingen, is om dezelfde redenen niet aan de orde.

7. Gelet op het voorgaande is er geen mogelijkheid voor handhavend optreden. De spandoeken met een oproep tot steun aan de Partij voor de Dieren zijn niet in strijd met het bestemmingsplan. Het gaat om een tijdelijke steiger waarvoor geen omgevingsvergunning lijkt te zijn vereist. Mocht dat wel zo zijn, volstaat een tijdelijke omgevingsvergunning voor slechts enkele weken, welke vergunning de Partij voor de Dieren hierbij aanvraagt. De exacte situering en omvang van de steiger zijn bij het college bekend, evenals de gewenste periode van de vergunning (tot en met 12 september a.s., de spandoeken zullen 13 september worden verwijderd). Mocht het college nog nadere informatie wensen, verneem ik dat graag.
8. Uiterst subsidiair – voor zover er juridisch toch handhaving mogelijk zou zijn en legalisatie niet mogelijk – moet worden geconstateerd dat:
 - handhaving niet proportioneel is; het gaat om spandoeken die slechts enkele weken zullen worden gebruikt en vervolgens worden verwijderd, zoals het college zelf ook heeft bevestigd. De Partij voor de Dieren zou aanzienlijke schade lijden als handhavend opgetreden wordt, terwijl het belang bij handhaving nihil is, en zelfs niet in het besluit wordt onderbouwd;
 - handhaving i.c. vooral een politiek karakter heeft, waardoor het gevaar van misbruik van bevoegdheid dreigt, en de Partij voor de Dieren ten onrechte in haar vrijheid van meningsuiting wordt beperkt;
 - de gehanteerde begunstigingstermijn van drie dagen na de datum van verzending van het besluit onaanvaardbaar kort is. De termijn is zelfs onuitvoerbaar aangezien het steigerbedrijf (de eigenaar van het steigermateriaal) tot 30 augustus gesloten is wegens vakantie. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening en/of handhaving/veiligheid is er geen enkele reden voor zo'n korte begunstigingstermijn. De steiger is veilig en staat niemand in de weg. De steiger zal na de verkiezingen worden verwijderd. De zeer korte begunstigingstermijn is, zoals namens uw college is bevestigd, slechts bedoeld om de Partij voor de Dieren de mogelijkheid te ontnemen om met deze twee spandoeken zoveel mogelijk steun te verkrijgen tijdens de verkiezingen. Dat heeft echter niets te maken met de instrument waarmee thans handhavend wordt opgetreden, te weten het bestemmingsplan en het bouwverbod van de Wabo. De Partij voor de Dieren zegt hierbij toe dat beide spandoeken direct na de verkiezingen worden verwijderd. Handhavend optreden is dus overbodig. Overigens wijs ik u erop dat de begunstigingstermijn van 3 dagen na verzending van het besluit niet 28 augustus a.s. is, zoals in het concept besluit abusievelijk vermeld: er is immers nog geen besluit genomen, laat staan dat het besluit conform het bepaalde in de Awb is verzonden;
 - De hoogte van de dwangsom staat niet in verhouding tot de ernst van de vermeende overtreding; het gaat om tijdelijke spandoeken die als gezegd binnen enkele weken worden verwijderd.

Gelet op het voorgaande verzoek ik uw college af te zien van handhavend optreden. Hiermee wordt aanzienlijke schade voor de Partij voor de Dieren (zowel financiële schade als schade aan de campagne) voorkomen. De spandoeken worden de dag na de verkiezingen verwijderd zodat handhavend optreden overbodig is. In het onverhoopte geval dat het college toch een last onder dwangsom oplegt, zal de Partij voor de Dieren rechtsmiddelen aanwenden, waaronder ook een schorsingsverzoek bij de Voorzieningenrechter.

Met vriendelijke groet,

S.A.B. Boer